

φιλοσόφων, Κ. Τσάτσου, Ι.Ν. Θεοδωρακόπουλου, Παν. Κανελλόπουλου, κλπ. Η μάχη των ιδεών έμπαινε στο αυλάκι την ώρα που ο νόμος έθετε τη μία εξ αυτών υπό αίρεση.¹⁷

Αλλά να προχωρήσω, δεδομένου ότι αξιώνουν πολύ σχολιασμό τα βιβλία του 1927, με κορυφαίο γεγονός την παρουσίαση της Γυναικας της Ζάκυνθος που δεν είχε περιληφθεί, για λόγους αμφιλεγόμενους, στην έκδοση του Πολυλά. Συμπληρωματικά, επίσης, να σημειώσουμε ότι κυκλοφορεί καινούργια έκδοση των Ωδών του Κάλβου.

Η ΠΟΙΗΣΗ

Ποιητές μείζονος σημασίας

Ως γεγονός ιδιαίτερης σημασίας πρέπει να θεωρήσουμε την έκδοση των έργων των πιο σημαντικών ποιητών των αρχών του αιώνα, Σικελιανού, Καζαντζάκη, Βάρναλη, που φανέρωναν όχι μόνο την ωριμότητά τους, αλλά δριζαν και το φιλόδοξο πεδίο της προβληματικής τους, με την οποία δηλωνόταν πως η ποίησή τους ανήκε σε μια συνολική αντίληψη των φαινομένων του πνεύματος. Εξ άλλου, η ποίηση του Καρυωτάκη, ξεφεύγοντας από τα αδιέξοδα των νεοσυμβολιστών και νεορομαντικών της ‘πλειάδας της Μούσας’ –οι οποίοι έως τότε κυριαρχούσαν στον λογοτεχνικό ορίζοντα– έφερνε μια άλλη αντίληψη της ‘απόρριψης’ της κοινωνικής ‘δυσμορφίας’.

Η υπεράσπιση των περιληπτικά και δειγματοληπτικά δοσμένων αυτών απόψεων αποτελεί θέμα των επόμενων σελίδων. Ας τις εξετάσουμε μία προς μία. Από Διός άρχεστε.

Το εκδοτικό ενδιαφέρον για τον Σολωμό είχε αρχίσει ένα χρόνο πριν από το 1926, όταν κάποιος εκδοτικός οίκος αναδημοσίευε σε τομίδια τις μελέτες που είχαν γίνει για τον ποιητή, αρχής γενομένης από τα Ενρισκόμενα του Πολυλά (1859). Μπορούμε συνεπώς να υποθέσουμε ότι Η Γυναικα της Ζάκυνθος ερχόταν καθυστερημένα να επιβάλει ένα πεζογραφικό έργο τόσο σημαντικής αξίας. Η υποδοχή του έργου δεν άφηνε αμφιβολίες για τη σημασία του. Μάλιστα, μετά τον Σολωμό χωρίς μεταφυσική, τα άρθρα που δημοσιεύει ο Βάρναλης στη Νέα Εστία με τίτλο «Η αξία του Σολωμικού έργου» έρχονται να υποστηρίζουν την αξία του συ-

17. Ιδιώνυμος Νόμος του 1929.

